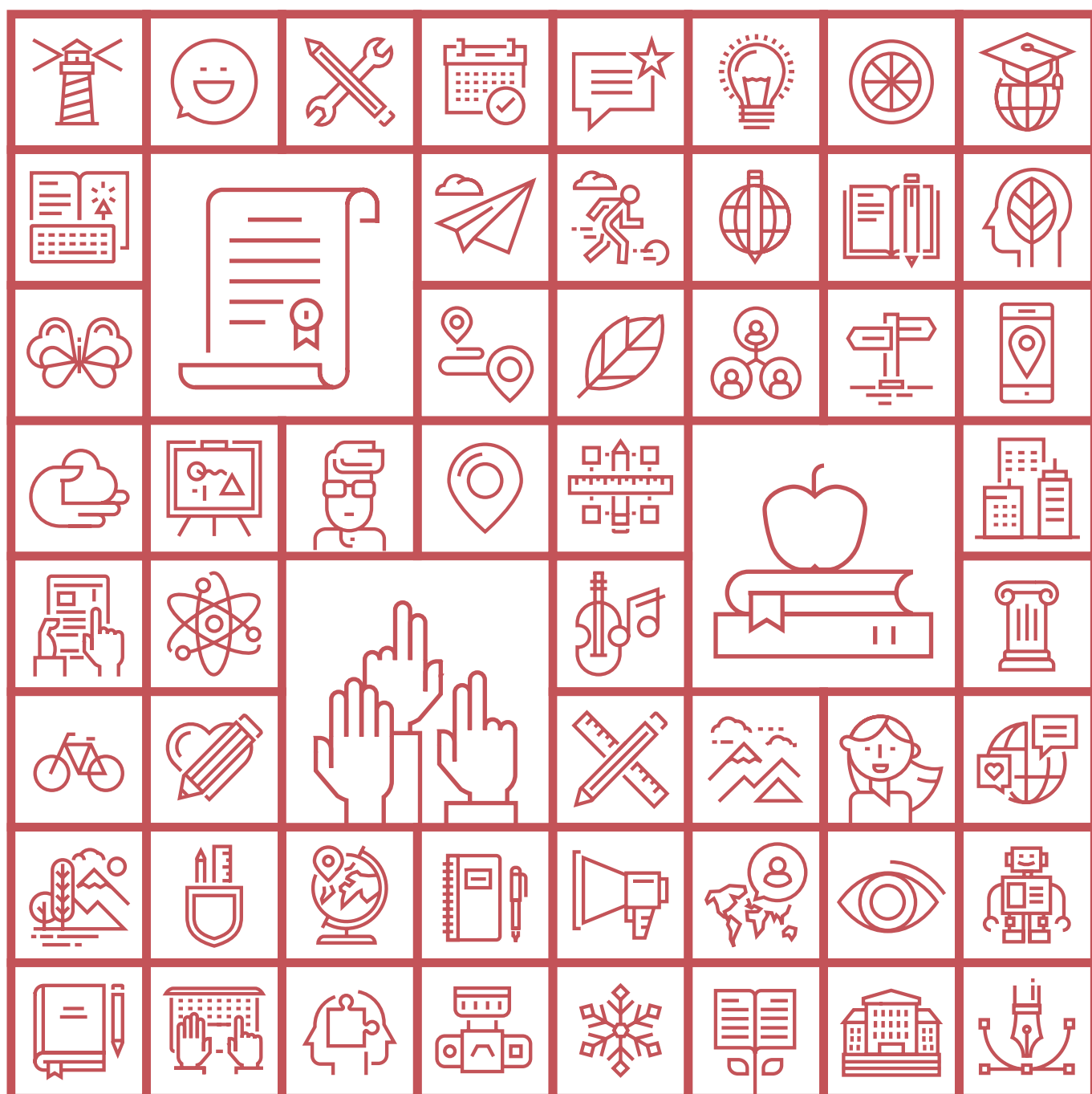

Kariérové poradenství ve školách a Národní cena kariérového poradenství: i Vaše škola se může přihlásit!

Centrum Euroguidance
při Domu zahraniční spolupráce

Kariérové poradenství na školách podporuje Národní cena kariérového poradenství

pořádaná Centrem Euroguidance při Domu zahraniční spolupráce
pod záštitou MŠMT a Národního poradenského fóra
ve spolupráci s dalšími evropskými zeměmi

Obsah

Národní ceny otevřené všem školám, učitelům a poradcům

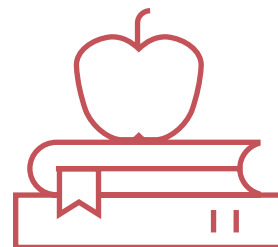
strana 4

- K čemu může sloužit vám a vaší škole zapojení do národních cen? / 5
- Nejste si jisti, jestli se vaše aktivita hodí do soutěže? / 5
- Kde se inspirovat? / 5
- Jak vypadá přihláška? / 6

Příklady přihlášených příspěvků základními školami

strana 7

- Základní škola Blovice, Družstevní 650 / 8
- Základní škola Chomutov, Na Příkopech 895 / 8
- Základní škola Vítkov, Opavská 22 / 8
- Základní škola, Praha 2, Londýnská 34 / 9
- Základní škola nám. Curieových 2, Praha 1 a OU Kanina, Kanina 57 / 9
- Cyrilometodějské gymnázium, základní škola a mateřská škola v Prostějově, Komenského 1592/17 / 9

Příklady přihlášených příspěvků středními školami

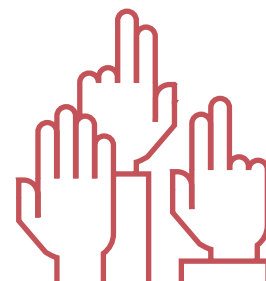
strana 10

- Gymnázium Jana Palacha, Praha / 11
- Gymnázium, střední odborná škola, střední odborné učiliště a vyšší odborná škola, Hořice / 13
- Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola, Rychnov nad Kněžnou / 13
- Střední průmyslová škola a Obchodní akademie Uherský Brod / 13
- Gymnázium Jihlava / 14
- Obchodní akademie Vinohradská, Praha / 14
- Gymnázium bratří Čapků a První české soukromé SOU s. r. o., Praha / 15
- Střední odborná škola energetická a stavební, Obchodní akademie a Střední zdravotnická škola, Chomutov / 15
- Obchodní akademie (OA) a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory / 15

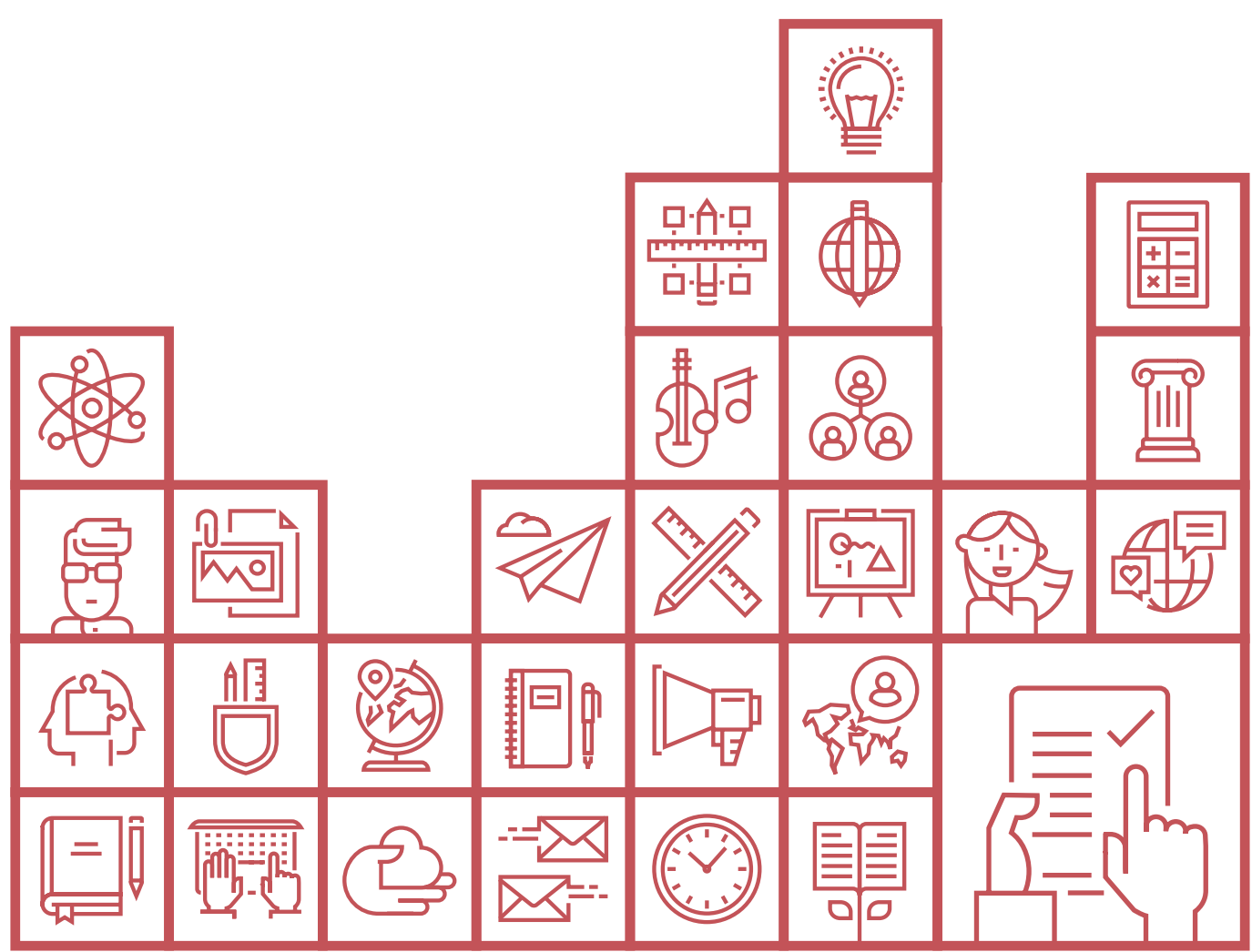
Další příklady příspěvků se zaměřením na žáky

strana 16

- Úřad práce, Kontaktní pracoviště Děčín / 17
- K.A.B.A. / 17
- Zuzana Machová / 18
- Střední škola stavební Jihlava a Oblastní charita Jihlava / 18

Národní ceny otevřené všem školám, učitelům a poradcům

PŘIHLÁŠENÍM SVÉ ŠKOLY
DO SOUTĚŽE MNOHO
ZÍSKÁTE: POTKÁTE
A USLYŠÍTE ZAJÍMAVÉ
PŘÍKLADY KARIÉROVÉHO
PORADENSTVÍ V ČESKU
A NAVÁŽETE NOVÉ
KONTAKTY

K čemu může sloužit vám a vaší škole zapojení do národních cen?

Soutěž každý rok spojuje praktiky a odborníky ze škol, úřadů práce a dalších organizací, kteří si vyměňují své nápady a postřehy ke kariérovému poradenství. Závěrečná konference slouží především jako místo, kde se můžete potkat se zajímavými lidmi a navzájem se inspirovat. Pokud se do soutěže se svou školou přihlásíte, můžete si být jisti, že potkáte a uslyšíte mnoho zajímavých příkladů kariérového poradenství v Česku a navážete nové kontakty. Stačí vyplnit jednoduchý dotazník s 6 otázkami.

Navíc můžete být mezi několika výherci, kteří se každoročně po soutěži vydávají na týdenní studijní návštěvu do zahraničí s náklady plně hrazenými Centrem Euroguidance, a dozvědět se tak, jak vypadá kariérové poradenství v jiných zemích.

Každý přihlášený příspěvek je publikován ve sborníku, který je překládán do anglického jazyka a distribuován v rámci evropské sítě Euroguidance.

Nejste si jisti, jestli se vaše aktivita hodí do soutěže?

Rádi se dozvíme se o jakékoli aktivitě škol, která se týká kariérového poradenství, ať už se jedná o výuku, projektové dny nebo mimoškolní aktivity. Přihlásit můžete například také vaše pojetí vzdělávací oblasti *Člověk a svět práce*, osobnostně sociální výchovy nebo aktivity v rámci ŠAP a jiné. Zapadají sem i akce, které ve škole organizujete s dalšími partnery jako je úřad práce, firmy nebo neziskové organizace.

Nejjednodušší je konzultovat vaši aktivitu rovnou s námi. Telefonicky (221 850 707) nebo emailem (euroguidance@dzs.cz).

Kde se inspirovat?

Ve stručných popisech příkladů z praxe níže se můžete seznámit s různorodými formami kariérového poradenství na základních a středních školách v Česku a na Slovensku. Jde o výběr z příspěvků odeslaných do soutěže *Národní ceny kariérového poradenství* mezi lety 2009 až 2018, které mohou sloužit jako vodítko či jako inspirace.

Kdo například získal ocenění v historii soutěže?

- Na Základní škole Londýnská ve školním projektu „Kulový blesk“ se žáci o profesích nejen učili, ale reálně si je i vyzkoušeli. Skrze návštěvy na daných pracovištích tak měli možnost více poznat sami sebe a různé typy práce.
- V Děčíně v projektu „Ložští deváťáci letošním deváťákům“, iniciovaném úřadem práce ve spolupráci se školami, využívají vzájemného sdílení mezi vrstevníky – tzv. rady o rok mladším.
- Na Gymnáziu Jana Palacha mají v rámci svých poradenských služeb kurz rozvíjející kariérové kompetence žáků, jenž propojuje skupinové a individuální aktivity, e-learning a osobní konzultace s lektory.
- Tyto a další příklady naleznete v textu. Inspirujte se a neváhejte se přihlásit do soutěže v dalších letech. Více informací najdete na www.euroguidance.cz (soutěž se každoročně zahajuje v dubnu, odkdy můžete online vyplnit vaši přihlášku, a uzavírá se v červnu).

STRUČNĚ SI ODPOVĚZTE
NA OTÁZKY NA PŘIHLÁŠCE
A INSPIRUJTE SE PROJEKTY
NA NÁSLEDUJÍCÍCH
STRANÁCH

Jak vypadá přihláška?

Oázky na přihlášce, nad kterými již nyní můžete přemýšlet
(stačí velmi stručné odpovědi):

Co a proč děláte?

Na jaké potřeby aktivita reaguje, stručně popište její historii, v čem je aktivita jedinečná nebo inovativní, má přesah mimo vaši školu, případně i evropský nebo online rozměr?

.....
.....
.....

Jak to děláte?

Popište používané postupy, metody, nástroje, teoretická východiska. Inspirovali jste se i evropskými kolegy, trendy?

.....
.....
.....

Co umíte?

Popište své kompetence, kvalifikaci, další vzdělávání.

.....
.....
.....

Komu a jak aktivita pomáhá?

Co a komu přihlašovaná aktivita přináší, jak je dostupná? Rozvíjí aktivita dovednosti řízení vlastní kariéry (CMS)? Využívá možnosti evropské mobility nebo evropských nástrojů?

.....
.....
.....

Jak měříte dopady/kvalitu aktivity?

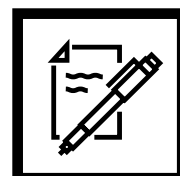
Čím se při své práci řídíte a jak hodnotíte svoji činnost? Je vaše aktivita udržitelná?

.....
.....

Jak propagujete a sdílíte výsledky vaší aktivity?

Jak se podílíte na rozvoji kariérového poradenství na místní nebo i národní, případně evropské úrovni (propagací, sdílením, spoluprací apod.)?

.....
.....
.....

Základní škola Blovice, Družstevní 650

Každý rok na škole probíhá celoškolský projekt „Cesta za povoláním“, jehož cílem je seznámit žáky s možnostmi uplatnění v regionálních firmách, s poptávkou reálných firem a společností v regionu, v místě bydliště a v jeho okolí. Nejprve se seznamují teoreticky s náplní práce jednotlivých oborů, které se uplatňují ve firmách, a poté prakticky ve formě exkurzí s možností vyzkoušení různých profesí. Zároveň jsou informováni o různých formách přijímacího řízení, jako jsou pohovory, dotazníky a výběrová řízení. Nejde pouze o obvyklé informování žáků při exkurzi, ale je jim dána příležitost aktivně si vyzkoušet různé profese, které jsou v navštíveném místě vykonávány. Tak si žáci mohou udělat jasnější představu o tom, jakým způsobem by se mohli zapojit do pracovních činností v tom kterém podniku či instituci. Žáci se seznamují s možnostmi uplatnění na trhu práce nejen jako zaměstnanec, ale i jako zaměstnavatel-podnikatel. Tvoří životopisy, zkouší si pohovory u zaměstnavatele i se zaměstnanci, seznamují se s druhy živností, právními formami podnikání, účetní agendou atd. V listopadu se rozdělují do „podnikatelských“ skupin, vymýšlejí podnikatelské záměry, reklamní slogany, podnikatelské plány, prezentace a vyrábějí výrobky nebo jejich prototypy. Na konci ledna se uskuteční „den D“, kde žáci 9. ročníku předvádí vše, co si připravili. Cílem tohoto projektu je naučit žáky obchodnímu myšlení, samostatnosti, obchodnímu jednání a práci v týmu. Prezentace podnikatelských nápadů hodnotí porota, jejímiž členy jsou např. vedoucí živnostenského úřadu MěÚ Blovice, majitelé firem a místostarosta Města Blovice.

**ŽÁCI SE SEZNAMUJÍ
S MOŽNOSTMI UPLATNĚNÍ
NA TRHU PRÁCE NEJEN
JAKO ZAMĚSTNANEC, ALE
I JAKO ZAMĚSTNAVATEL-
PODNIKATEL**

Základní škola Chomutov, Na Příkopech 895

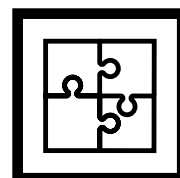
Na Základní škole Chomutov se podařilo úspěšně propojit dva projekty, které vznikly na základě zkušeností kariérových poradců základních škol, a především jako odezva na požadavky technických středních odborných škol, potažmo trhu práce. Konkrétně se jedná o zvyšování přitažlivosti středních odborných škol pro žáky základních škol. První z projektů se snaží motivovat a ovlivňovat výběr středních škol u žáků 7.- 9. ročníků. Druhý projekt, realizovaný díky programu SVES (Studijní návštěvy pro odborníky ve vzdělávání), obohacuje tuto problematiku o mezinárodní rozměr a zkušenosti z ostatních evropských zemí. V rámci projektu je největší důraz kladen na schopnost žáka získat co největší množství informací o zvolené profesi; získat konkrétní představu o náplni práce, nutných požadavcích na uchazeče o zvolený obor, prioritách požadovaného zaměření uchazeče – tedy vědět, které školní předměty jsou pro zvolený obor klíčové a jak hluboce budou v průběhu studia rozvíjeny. Velký důraz je kladen i na získání co nejlepších a nejpřesnějších informací o budoucím uplatnění na trhu práce. Veškeré aktivity jsou zajištěny dlouhodobou spoluprací s konkrétními zaměstnavateli, úřadem práce i okresní hospodářskou komorou.

**NEJVĚTŠÍ DŮRAZ JE
KLADEN NA SCHOPNOST
ŽÁKA ZÍSKAT CO NEJVĚTŠÍ
MNOŽSTVÍ INFORMACÍ
O ZVOLENÉ PROFESI**

Základní škola Vítkov, Opavská 22

Volbě povolání je na ZŠ Vítkov věnována dlouholetá tradice. Od ledna 2010 do dubna 2012 byla připravována *Kartotéka povolání*, která v současnosti čítá 100 karet povolání vytvořených ve dvou verzích – PowerPoint a Word. Tyto karty slouží převážně žákům a rodičům při volbě další profesní dráhy. Karty povolání jsou vytvořeny tak, aby každému čtenáři ve stručnosti přiblížily náplň práce, představily prostředí, ve kterém se práce uskutečňuje, poukázaly na pomůcky, které dotýčnou pro výkon povolání potřebuje, seznámily zájemce s výčtem škol, kde se dá získat příslušné vzdělání, a s tím, jaké kvalifikační požadavky jsou žádány, a v neposlední řadě poskytly i informaci o možném uplatnění se v profesi. Na kariérovém poradenství v ZŠ Vítkov spolupracuje i místní úřad práce a řada zaměstnavatelů. V rámci projektu *Moje volba povolání* si žáci vytvářeli vlastní kompetenční portfolia.

**NA KARIÉROVÉM
PORADENSTVÍ V ZŠ VÍTKOV
SPOLUPRACUJE I MÍSTNÍ
ÚŘAD PRÁCE A ŘADA
ZAMĚSTNAVATELŮ**

Základní škola, Praha 2, Londýnská 34

V rámci projektu *Kulový blesk* byli žáci rozděleni do několika skupin. Během projektových dnů se každá ze skupin věnovala pod dohledem vedoucích lektorů některé z pracovních profesí (např. moderátor zpravodajství, učitelka v MŠ, letuška ap.) či absolvovala dovednostní kurz (zdravotnický, včelařský ap.). Důraz byl kladen na praktickou stránku účasti s možností nabytí nových zkušeností i dojmů, na jejichž základě si lze především v současné době konzumní společnosti uvědomit podstatné hodnoty lidské práce. Během dalších projektových dní se skupinky na jednotlivých „stanovištích“ střídaly vždy tak, aby si každý měl možnost vyzkoušet různé činnosti (souvislost tohoto organizačního momentu s organizací stěhování ve filmu *Kulový blesk* dala název i celému projektu). Do vedení a organizace byli zapojeni rodiče žáků, byla i navázána spolupráce s různými externími odborníky na dané profese, organizacemi aj.

**DŮRAZ BYL KLADEN NA
PRAKTICKOU STRÁNKU
ÚČASTI S MOŽNOSTÍ
NABYTÍ NOVÝCH
ZKUŠENOSTÍ I DOJMŮ**

Základní škola nám. Curieových 2, Praha 1 a OU Kanina, Kanina 57

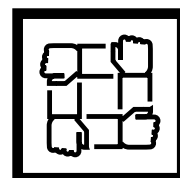
Záměrem Výměny škol „Fifty – fifty“ bylo propojit dvě odlišné školy a nabídnout žákům intenzivní osobní zkušenost do života. Pro žáky základní školy byla tato akce možností dobrovolně se zúčastnit návštěvy v odborném učilišti pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a vyzkoušet si praktické činnosti, kterým se žáci věnují v učebních oborech. Realizované aktivity v Odborném učilišti Kanina: procházka v přírodě; malování na perníčky v rámci učebního oboru Stravovací a bytovací služby; aranžování ozdobné vazby, vítací věnečky z přírodních materiálů – v rámci oboru Zahradnické práce; společné posezení u ohně, zpěv, tanec, míčové hry. Za týden žáci OU Kaniny přijeli do ZŠ v Praze, jejíž žáci je provedli trasou z Kamy přes Malou Stranu a Staré město do své školy. Zde společně vytvářeli v počítačové učebně prezentaci z pořízených fotografií společných zážitků. Společně pak ve skupinách absolvovali rozvojové reflektivní hry, aktivitu „Kniha života“, která jim umožnila zamýšlení nad budoucím pracovním i osobním životem. Na závěr proběhla společná aktivita na vyhodnocení celé akce s pomocí karet emocí a diskuse v kruhu.

**DĚTI ABSOLVOVALY
ROZVOJOVÉ REFLEKTIVNÍ
HRY, NAPŘÍKLAD AKTIVITU
„KNIHA ŽIVOTA“, KTERÁ
JIM UMOŽNILA ZAMYŠLENÍ
NAD BUDOUCÍM
PRACOVNÍM I OSOBNÍM
ŽIVOTEM**

Cyrilometodějské gymnázium, základní škola a mateřská škola v Prostějově, Komenského 1592/17

Cílem projektu „Vím, co dělá máma/táta“ je vytvořit ucelený systém dlouhodobého rozvoje kompetencí žáků ZŠ a SŠ směřující k volbě vhodné profesní kariéry. Součástí projektu je týdenní kariérní praxe na reálném pracovišti. Poprvé byl projekt jako celek uskutečněn před dvěma lety (ve spolupráci s Okresní hospodářskou komorou v Prostějově). V letošním roce byla v rámci projektu vytvořena sada pracovních listů, metodika kariérního rozvoje a metodika vzdělávacího semináře pro třídní učitele. Žáci sekundy až oktávy (nově i 7. roč. ZŠ) pracují na třídnických hodinách s pracovními listy a jsou vedeni k tvorbě vlastního profesního portfolia. Studenti sexty absolvují týdenní kariérní praxi na reálném pracovišti. Letos se podařilo zapojit do celé akce i rodiče studentů.

**ŽÁCI PRACUJÍ S PRACOVNÍMI
LISTY A JSOU VEDENI
K TVORBĚ VLASTNÍHO
PROFESNÍHO PORTFOLIA**

Gymnázium Jana Palacha, Praha

DŮRAZ JE KLADEN NA SPOLUPRÁCI S PEDAGOGY JEDNOTLIVÝCH PŘEDMĚTŮ, PŘENOS ZKUŠENOSTÍ S PŘECHODEM DO DALŠÍHO STUPNĚ VZDĚLÁVÁNÍ OD ABSOLVENTŮ GYMNÁZIA PRO STÁVAJÍCÍ STUDENTY A PODLE POTŘEBY KONZULTACE S RODIČI STUDENTA

Aktivity kariérového a profesního poradenství probíhají na gymnáziu skupinovou i individuální formou. Cílem této služby je doprovázet studenty na cestě výběru dalšího vzdělávání a profese, k čemuž slouží pomoc zorientovat se ve svých schopnostech a silných stránkách, podpora v oblasti rezerv studenta a práce na jejich odstraňování, snaha aktivizovat studenta k přemýšlení o hodnotách, roli a náplni volného času v životě, posilování kompetencí vedoucí k převzetí zodpovědnosti za své budoucí směřování a posilování důležitých dovedností řízení vlastní profesní a vzdělávací cesty. V neposlední řadě také pomáhá seznámit s informačními zdroji v oblasti dalšího vzdělávacího a profesního směřování. Důraz je také kladen na spolupráci s pedagogy jednotlivých předmětů, přenos zkušeností s přechodem do dalšího stupně vzdělávání od absolventů gymnázia pro stávající studenty a podle potřeby či žádosti konzultace s rodiči studenta. Služba se zaměřuje také na ostatní životní sféry, ne jen na volbu dalšího vzdělání a profese – podpora při úvahách o své budoucí životní cestě je tedy vnímána jako komplexní práce s osobností studenta.

Poradenské pracoviště je tvořeno školní psycholožkou a metodičkou prevence v jedné osobě, která spolupracuje s výchovnou poradkyní. Poskytuje učitelům metodické vedení v nejrůznějších oblastech vedoucí k individuálnímu přístupu ke všem studentům, zejména pak k rozvoji talentů a nadání studentů v rámci jednotlivých předmětů. ŠPP také organizuje preventivní programy (protidrogové, prevence AIDS, prevence kriminality, šikany, rasismu apod.) a skupinové programy vedoucí ke zlepšení komunikace, vztahů a tolerance mezi studenty. Stěžejní činnosti ŠPP je především karierní a profesní poradenství. Konkrétně screening schopnosti, zjišťování profesní orientace a osobnostní rozvoj. Více k životu školy a ŠPP viz webové stránky www.gjp1.cz/new/.

Jak probíhá poradenský proces v centru během poskytování služby?

První kontakt se liší podle toho, za jakých okolností se klient na konzultaci dostane:

- klient, který kontaktuje školní psycholožku přímo se zakázkou profesní orientace
- s jinou zakázkou, která se v průběhu vyvine v zakázku profesní orientace
- skupinové testování – následně pak přijde klient na první konzultaci

Zahájení spolupráce:

- problém free talk – úvodní uvolněný rozhovor vedoucí k získání důvěry, stanovení hranic a podmínek spolupráce
- připojení se ke klientovi – k jeho zdrojům, způsobu myšlení, k jeho komunikačnímu stylu
- stanovení zakázky a konkrétních cílů, dle kterých se liší náplň konzultace
- hlavní možné zakázky jsou formulovány jednoduchou řečí, v realitě poradenství často složitější
- stejně tak dochází také k proměně zakázky v průběhu spolupráce

Hlavní zakázky:

- „Potvrďte mi mou volbu.“ – potvrzení a zkonkrétnění klientem již zvolené profese podložené výsledky testů, rozšíření konkrétních možností (odkazů na instituce), tipy k přijímacím zkouškám, tipy k osobnímu studijnímu stylu apod. – většinou jen 1 konzultace
- „Co mám jít studovat z těch humanitních oborů?“ – pátrání po vhodné profesi ze zúženého okruhu profesí – většinou 3 a více konzultací
- „Pomozte mi objevit to, co chci studovat!“ – pátrání po vhodném profesním uplatnění a seberealizaci z nevyomezeného okruhu – většinou 4 a více konzultací

Následné konzultace:

- kombinace rozhovoru, testů a různých technik tak, aby vedly k aktivizaci přemýšlení o sobě samém a poté

AKTIVIZOVAT PŘEMÝŠLENÍ O HODNOTÁCH, NÁPLNI ŽIVOTA A VOLNÉHO ČASU, STEJNĚ TAK POUKÁZAT NA MOTIVACI A JEJÍ PROPOJENÍ S BUDOUCÍM SMĚŘOVÁNÍM

- k objevení vhodné cesty k seberealizaci – zdůrazněna je aktivizace klienta a jeho přispění k řešení a naplnění zakázky
- konkretizace zakázky na následujících podcílech:
  - pomoc s orientací ve svých schopnostech a silných osobnostních stránkách
  - poukázat na rezervy a možné cesty jejich zlepšení (např. rozvoj učebních stylů, paměti apod.)
  - aktivizovat přemýšlení o hodnotách, náplni života a volného času, stejně tak poukázat na motivaci a její propojení s budoucím směřováním
  - umožnit uvažování o alternativním využití dalšího života vzhledem k univerzitnímu studiu např. zahraniční stáž, práce apod.
  - seznámit s informačními zdroji v oblasti dalšího profesního uplatnění (odkazy na souhrnné stránky s přehledem škol, na jednotlivé školy, na statistiky o absolventech a jejich uplatnění apod.)
  - posílit v klientovi pocit kompetence a autorství života

Ukončení spolupráce:

- zhodnocení dosažení zakázky – s odkazem na možné opětovné obnovení spolupráce v případě potřeby

Nástroje a pomůcky, které používáte v rámci poradenského procesu:

- zejména umění vést rozhovor založené na základě systemického radikálně konstruktivistického poradenství – dotazování, naslouchání, aktivizování hodnot, imaginace, otázky na budoucnost, cíl, přeorientování se na výjimky, cirkulární dotazování aj.
- testy – Amthauerův test IST, Dotazník motivace k výkonu LMI, Dotazník zájmů, Test profesní orientace Holland
- výtvarné a artefiletické techniky – kresbu, malbu
- techniky kreativního psaní
- schémata a obrazový materiál (např. na řešení orientovaný přístup – schéma Amundsen Norm aj.)

- svépomocné materiály různého typu (např. jak prezentovat, jak efektivně studovat apod.)
- „domácí úkoly“ na další sezení týkající se tématu budoucnosti, zájmů (např. napsat dopis sobě samému za 5 let – aktivizuje přemýšlení o hodnotách a prioritách)
- informační zdroje týkající se profesní volby – www.infoabsolvent.cz, www.kampomaturite.cz, www.vysokeskoly.cz, www.studentin.cz a další

Gymnázium, střední odborná škola, střední odborné učiliště a vyšší odborná škola, Hořice

Služba *Kariérové poradenství* vznikla jako součást informativních přednášek *Svět práce* v informačně-poradenském středisku úřadu práce. Služba kariérového poradce, o níž se studenti dozvídají již při zahájení studia na škole, je určena žákům všech ročníků i bývalým absolventům a zahrnuje širokou škálu aktivit: informační přednášky a prezentace, poskytování aktuálních informací o trhu práce a jednotlivých profesích, o možnostech studia v zahraničí i o kompetenčních potřebách na trhu práce a o uznávání kvalifikací. Studenti mohou vyhledat pomoc při vyplňování přihlášek k následnému studiu, při zpracování životopisu či motivačního dopisu. Kariérový poradce nabízí individuální pohovory s žáky a jejich testování a spolupracuje také s rodiči studentů. Ve spolupráci s informačně-poradenským střediskem úřadu práce a s hospodářskou komorou v regionu zajišťuje také exkurze. U studentů je podporována jejich sebereflexe, schopnost stanovovat si a naplňovat cíle a rozeznat nabízené příležitosti a možnosti. Je u nich rozvíjena schopnost týmové práce i zvládání zátěžových situací.

U STUDENTŮ JE
PODPOROVÁNA
JEJICH SEBEREFLEXE,
SCHOPNOST STANOVOVAT
SI A NAPLŇOVAT CÍLE
A ROZEZNAT NABÍZENÉ
PŘÍLEŽITOSTI A MOŽNOSTI

Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola, Rychnov nad Kněžnou

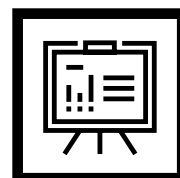
Školní poradenské pracoviště (ŠPP) vzniklo na VOŠ a SPŠ v roce 2010 vzhledem k dlouhodobě se zvyšující náročnosti péče o žáky v oblasti chování a učení. Problémy se projevily především ve zhoršující se úspěšnosti žáků ve studiu a konfliktech mezi pedagogy a žáky. Školní poradenské pracoviště poskytuje poradenské, informační, konzultační služby žákům, rodičům, pedagogům s cílem úspěšného dokončení studia většiny žáků školy. Služby jsou poskytovány žákům ve věkovém rozmezí 15–26 let, v případě potřeby i „žákům“ dálkového studia. Mezi hlavní činnosti ŠPP patří prevence školní neúspěšnosti, primární prevence rizikového chování, kariérové poradenství integrující vzdělávací, informační a poradenskou podporu při vhodné volbě vzdělávací cesty a pozdějšího profesního uplatnění. Dále sem patří odborná podpora při integraci a vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, péče o vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků, průběžná a dlouhodobá péče o žáky s neprospěchem a vytváření předpokladů pro jejich snižování, metodická podpora učitelům při aplikaci psychologických a speciálně pedagogických poznatků a dovedností do vzdělávací činnosti školy, psychologická podpora pro pedagogy při zvládání obtížných situací, poradenská činnost pro zákonné zástupce. U žáků je kladen důraz na převzetí zodpovědnosti za své činy a rozhodnutí, uvědomění si své osoby, přijetí sebe sama.

SLUŽBY JSOU POSKYTOVÁNY
ŽÁKŮM VE VĚKOVÉM
ROZMEZÍ 15–26 LET,
V PŘÍPADĚ POTŘEBY I
„ŽÁKŮM“ DÁLKOVÉHO
STUDIA

Střední průmyslová škola a Obchodní akademie Uherský Brod

Projekt vznikl na základě potřeby zkvalitnit rozhodovací proces směřující k volbě povolání u žáků ZŠ a SŠ. Z toho důvodu je vytvářena webová aplikace „kariérní portfolio“. Jde o elektronický formulář, jenž má žákům nejen pomoci k reálnému sebehodnocení a zdravému profesnímu sebevědomí, ale poskytuje i analýzu reálného trhu práce. Na základě uvedených aktivit si žáci stanovují plán, sestávající z hlavního a dílčích cílů. Na závěr si každý žák sestaví osobní kontrakt, kde se definitivně rozhodne, co chce získat a co je připraven tomu obětovat. Do poradenství vstupují speciálně proškolení kariéroví poradci na školách (popis vzdělávacího programu je dostupný na webových stránkách www.karierniportfolio.cz, konzultanti – odborníci z firemní praxe i psychologové práce, kteří nabízejí možnost psychodiagnostiky. Kromě žáků ZŠ a SŠ se v rámci projektu pracuje i s pedagogy, realizují se tematicky zaměřené besedy a exkurze.

KAŽDÝ ŽÁK SI SESTAVÍ
OSOBNÍ KONTRAKT,
KDE SE DEFINITIVNĚ
ROZHODNE, CO CHCE
ZÍSKAT A CO JE PŘIPRAVEN
TOMU OBĚTOVAT

Gymnázium Jihlava

Školní poradenské pracoviště Gymnázia Jihlava funguje od roku 2009 ve složení školní psycholožka, výchovná poradkyně a metodička prevence. Pracoviště poskytuje žákům všech stupňů gymnázia službu kariérového poradenství po celou dobu jejich studia. Tato služba probíhá v podobě skupinového i individuálního poradenství a diagnostiky. Cílem je podpořit kompetence žáků v zodpovědném rozhodování o vlastní kariérové cestě a budoucím směřování. To zahrnuje nejen nutnost orientovat se ve velkém množství informací, které přináší trh vysokých škol a práce, ale především posílení osobnostního rozvoje odpovídajícího konkrétnímu zaměření, zájmům a hodnotovým systémům žáků. Tento cíl je realizován jak školním poradenským pracovištěm ve spolupráci s pedagogy klíčových předmětů, tak samotnými žáky aktivními ve Školním parlamentu Gymnázia Jihlava, kteří zajišťují např. setkávání s bývalými absolventy studujícími na vysokých školách. Školní poradenské pracoviště tak podporuje nejen rozvoj kariérové cesty žáků, ale také jejich iniciativu v mimoškolních aktivitách a osobnostní růst.

Žáci gymnázia mají při výběru oboru terciárního vzdělání možnost využít: systém volitelných předmětů od druhého ročníku, které přispívají k odborné orientaci studentů, besedy s absolventy gymnázia, kteří studují na vysoké škole, besedy se zástupci vysokých škol, návštěvu Veletrhu pomaturitního vzdělávání Gaudeamus, schůzky třetích ročníků s výchovnou poradkyní k volbě pomaturitního vzdělávání – statistiky, prvotní informace, profilové testy orientované na volbu terciárního vzdělávání a budoucího povolání pro studenty třetích ročníků – vede školní psycholožka, schůzky čtvrtých ročníků s výchovnou poradkyní k volbě pomaturitního vzdělávání – informace o vysokých školách, statistiky, přihlášky na vysokou školu, možnost individuálních konzultací studentů a rodičů se školní psycholožkou a výchovnou poradkyní při výběru oboru na vysoké škole, VOŠ, povolání, účast na dnech otevřených dveří VŠ, na akcích po-

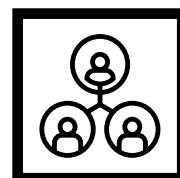
řádaných v rámci smlouvy o partnerství s Masarykovou univerzitou. Mezi výrazně silné stránky kariérového poradenství na Gymnázium Jihlava patří činnost školní psycholožky nejen v oblasti kariérového poradenství, individuální konzultace výchovné poradkyně a školní psycholožky s žáky a rodiči, odbornost, diskuse o oborech terciárního vzdělávání se studenty nižších ročníků, systém volitelných předmětů, spolupráce s Masarykovou univerzitou – smlouva o partnerství, pravidelné návštěvy Veletrhu pomaturitního vzdělávání Gaudeamus Brno.

SAMOTNÍ ŽÁCI AKTIVNÍ VE ŠKOLNÍM PARLAMENTU ZAJIŠTĚJÍ NAPŘÍKLAD SETKÁVÁNÍ S BÝVALÝMI ABSOLVENTY STUDUJÍCÍMI NA VYSOKÝCH ŠKOLÁCH

Obchodní akademie Vinohradská, Praha

Co jsou „Velké kameny“? Besedy s žáky 1. ročníku po devíti měsících jejich studia na střední škole se záměrem uvědomit si, proč studují, co jim při studiu a dosahování dobrých výsledků pomáhá, jaké mají silné stránky a zda je mohou dále rozvíjet, co je naopak brzdí a kde lze hledat pomocnou ruku, které dovednosti jsou společné škole i světu práce. Aktivita obsahuje rozpravu o motivaci žáků ke studiu o tom, jaké postupy pomáhají soustředění. Dále např. aktivitu „obkreslená ruka“, kde do každého prstu připojí jednu svou silnou vlastnost, nebo aktivitu vkládání velkých kamenů do láhve, doplnění menšími kamínky, pískem, vodou a interpretace v symbolické rovině. Velké kameny jsou významní lidé, události, křížovky, cíle.

STUDENTI SI MAJÍ MOŽNOST NAPŘÍKLAD UVĚDOMIT, KDE HLEDAT POMOCNOU RUKU, ČI KTERÉ DOVEDNOSTI JSOU SPOLEČNÉ ŠKOLE I SVĚTU PRÁCE

Gymnázium bratří Čapků a První české soukromé SOU s. r. o., Praha

Hlavním cílem projektu „Vím, do čeho jdu“ je umožnit žákům gymnázia setkat se s požadavky, nároky a možnostmi reálného pracovního prostředí v oborech jejich zájmu. Odborná praxe by měla posílit sociální a pracovní kompetence a usnadnit tak žákům výběr vysoké školy nebo dalšího pomaturitního vzdělávání a následně vstup na pracovní trh. Rozvíjí sebepoznání, sebereflexi, samostatnost, podporuje motivaci k učení a komunikační dovednosti. Odborná praxe podporuje představy o oboru jejich zájmu. Podporujeme rozvoj žáků činnostmi v reálných pracovních situacích a zdůrazňujeme význam školního i mimoškolního vzdělávání a uplatnění na trhu práce.

ODBORNÁ PRAXE BY
MĚLA POSÍLIT SOCIÁLNÍ
A PRACOVNÍ KOMPETENCE
A USNADNIT TAK
ŽÁKŮM VÝBĚR DALŠÍHO
VZDĚLÁVÁNÍ

Střední odborná škola energetická a stavební, Obchodní akademie a Střední zdravotnická škola, Chomutov

Poradenské pracoviště školy funguje již 14. rokem a základní poradenský tým tvoří celkem 11 členů. Jsou to učitelé, kteří nejen učí, ale věnují se žákům a jiným klientům ve svém volném čase. Pracují na svém profesním a osobním růstu, dále se vzdělávají, aby mohli předávat své zkušenosti dál. V rámci poradenských služeb pomáhají žákům překonat obtíže se vzděláváním, vyhledávají různé možnosti jejich uplatnění – navazují kontakty s regionálními firmami, spolupracují s nimi, důležitá je provázanost mezi jednotlivými obory – žáci (klienti) často neví, co které povolání obnáší. Pracoviště spolupracuje se základními školami, oslovuje žáky a demonstruje práci jednotlivých profesí, v současnosti navazuje kontakty i s mateřskými školami – děti navštěvují školu, prohlédnou si vybavení, utvářejí si představu, kým by chtěly jednou být. (www.esoz.cz)

PORADENSKÉ SLUŽBY
POMÁHAJÍ ŽÁKŮM
PŘEKONAT OBTÍŽE
SE VZDĚLÁVÁNÍM
A VYHLEDÁVAJÍ RŮZNÉ
MOŽNOSTI JEJICH UPLATNĚNÍ

Obchodní akademie (OA) a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory

Tento projekt řešil podporu talentovaných žáků, kdy vybraní žáci nejprve navrhli své projektové záměry a pak je ve 2–5členných týmech pod dohledem vedoucích učitelů rozpracovali v odborné eseje, které byly s interními oponenturami předány externím hodnotitelům k obodování. Projekt vyvrcholil organizací vědecké studentské konference, kde soutěžní týmy prezentovaly své práce před žáky, učiteli školy a odbornou porotou, kterou tvořili zástupci SMO (Svaz měst a obcí), zřizovatele, praxe a vysokých škol. Projekt umožnil žákům rozšířit jejich odborné kompetence ve vybraných oblastech, zlepšit jejich prezentační dovednost, i a tím ovlivnit budování jejich kariéry při dalším studiu na VŠ či VOŠ nebo při výběru zaměstnání. Projekt byl však přínosem nejen pro žáky, kteří se ho zúčastnili aktivně, ale také pro žáky, kteří se ho zúčastnili jako diváci odborné konference. Ta je mohla více motivovat ke studiu a uvažování o budoucí kariéře.

PROJEKT UMOŽNIL
ŽÁKŮM ROZŠÍŘIT JEJICH
ODBORNÉ KOMPETENCE VE
VYBRANÝCH OBLASTECH
A ZLEPŠIT JEJICH
PREZENTAČNÍ DOVEDNOST

Úřad práce, Kontaktní pracoviště Děčín

Aktivita „Loňští deváťáci letošním deváťákům“ vznikla na základě inspirace z neformálního setkání se studenty prvních ročníků středních škol. „Loňští deváťáci“ si vzájemně mezi sebou sdělovali první dojmy ze svých nových škol. Tato zajímavá diskuse nás přivedla k myšlence, proč nevyužít jejich zkušeností a vhodným způsobem je dále nepředávat dalším deváťákům. Prostřednictvím dotazníku byli osloveni studenti prvních ročníků vybraných středních škol. Odpovědi z dotazníků byly přeneseny na plakáty a ty byly nazvány *Jak to vidí holky* a *Jak to vidí kluci* a byly vystaveny v rámci veletrhu vzdělávání ŠKOLA DĚČÍN 2016. Vybraní studenti „z plakátů“ odpovídali na veletrhu návštěvníkům na zvědavé otázky. Diskutovali s nimi o tom, jak se sami rozhodovali, kdo jim pomáhal při výběru školy a jak se připravovali na přijímací řízení. Sdělovali zážitky z nových škol, hovořili o rozdílech mezi základní a střední školou. Na základě kladných ohlasů na plakáty umístěné na veletrhu a posléze při besedách se žáky ZŠ v prostorách informačního a poradenského střediska (IPS) bylo rozhodnuto, že odpovědi ze získaných dotazníků se zpracují do brožury – tzv. vzkazníku. (portal.mpsv.cz/upcr/letaky/2017_05_29_vzkaznik_lonsti_devataci_letosnim.pdf)

STUDENTI „Z PLAKÁTŮ“
ODPOVÍDALI NA OTÁZKY –
JAK SE SAMI ROZHODOVALI,
KDO JIM POMÁHAL PŘI
VÝBĚRU ŠKOLY ATD

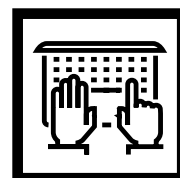
K.A.B.A.

Združení K.A.B.A. Slovensko realizovalo v rámci 1. slovenského konzorcía odborných stredných škôl Erasmus+ v rámci projektu KA1 „Turiec do Európy a Európa do Turca“ v rokoch 2014 – 2017 mobility pre 256 žiakov Strednej priemyselnej školy, Obchodnej akadémie a Strednej odbornej školy obchodu a služieb so sídlom v Martine. Pred nástupom na mobilitu absolvovali žiaci skupinové a individuálne kariérové poradenstvo - 3 stretnutia v rozsahu 3 hodín s cieľom zvýšiť motiváciu pre efektívnejší dopad a zmysel ich mobility. Cieľom bolo, aby zistili, čo môžu na mobilite okrem odbornej prípravy získať a čo im pomôže zvýšiť šance uplatniť sa na trhu práce. Kariérové poradenstvo bolo realizované hravou formou, tzv. zážitkovým učením, čo motivovalo žiakov otvoriť sa, zapájať sa do cvičení a vypracovať domáce zadania do bilančnej tabuľky, ktorú si nahrávali na svoj on-line účet zručností (Ucetzrucnosti.sk).

Pred nástupom na mobilitu si každý účastník zapísal na svoj on-line účet, čo sa o sebe v rámci kurzu dozvedel, aké sú jeho silné a slabé stránky, svoje predstavy o budúcom povolání, svoje pracovné ciele, prekážky a kde môže hľadať pomoc. Počas mobility si zas zaznamenával, čo sa naučil, čo zažil, ako si poradil v nových situáciách a ako sa správal v pracovnom a súkromnom čase. Po návrate z mobility niektorí žiaci využili možnosť individuálneho poradenstva, najmä pri výbere vysokej školy. Prínosom aktivity bolo, že žiaci pochopili, čo ich čaká na trhu práce, naučili sa analyzovať svoje vedomosti, zručnosti, schopnosti a hodnoty. Tiež sa dozvedeli, kde hľadať informácie a kto im môže pomôcť. Zistili, že pre ich úspech na trhu práce má veľký význam hľadať odpoveď na otázky KTO SOM? ČO VIEM? ČO CHCEM? ČO MÔŽEM? a prečo je dôležité klásť si správne ciele a nebáť sa ísť za svojim snom. Kariérové poradenstvo pre stredoškóľakov aj v tejto forme má svoje opodstatnenie a pomáha pri kariérovom vývine. Aktivita je zameraná na získanie zručností pre riadenie vlastnej kariéry. Na základe rôznych cvičení, hlavolamov

a hier sa učia žiaci pracovať v tíme, zisťujú, v čom sú dobrí a aké sú ich hodnoty, aké vlastnosti ich charakterizujú. Majú možnosť vidieť aj to, ako sa ich spolužiaci správajú „mimo školy“ a v iných situáciách, ako ich možno doteraz poznali. Aby autori vedeli, či kurz naplnil očakávania účastníkov, používajú dotazník, ktorý vyplnia žiaci súčasne s Bilančnou tabuľkou on-line.

PRED NÁSTUPOM NA
MOBILITU SI KAŽDÝ
ÚČASTNÍK ZAPÍŠAL NA SVOJ
ON-LINE ÚČET, ČO SA O SEBE
V RÁMCI KURZU DOZVEDEL

Zuzana Machová

Aktivita „Moje budoucí povolání“ prebiehala na hodinách informatiky v 5. a 6. ročníku v rámci výučby vytvárania prezentácií v programe PowerPoint. Na začiatku dostali žiaci k dispozícii zdroje, aby zistili, aké povolania existujú a tiež aby si dokázali vybrať povolanie vhodné pre seba na základe svojich záujmov a schopností. Po tom, čo si povolanie vybrali, zisťovali na internete ďalšie informácie – náplň práce, miesto práce, potrebné vzdelanie a mesačný plat, ktorý porovnávali s platom v iných profesiách. Dozvedeli sa tiež viac o systéme stredných a vysokých škôl, s čím sa doposiaľ mnohí z nich nestretli. Získané informácie spracovali vo forme prezentácie, pričom využívali aj grafy/tabuľky a iné nástroje. V druhej časti prostredníctvom e-mailu kontaktovali človeka, ktorý nimi zvolené povolanie naozaj robí, a mali možnosť spýtať sa aj osobnejšie otázky, na ktoré sa nedajú nájsť odpovede na internete. Získali tak ďalšie odporúčania a rady, ktoré zapracovali do svojej prezentácie. Keďže na záver svojej zistenia prezentovali pred celou triedou, žiaci mali možnosť získať prehľad o širšom spektre povolaní a získať ďalšie inšpirácie. Aktivita rozvíjala zručnosti pre riadenie vlastnej kariéry, pretože žiaci sa dozvedali informácie z trhu práce, lepšie spoznávali sami seba a svoje preferencie a učili sa prezentovať svoje poznatky pred celou triedou. O aktivite vznikol blog: dennikn.sk/blog/cim-chces-byt-ked-vyrasties/

Motiváciou pre realizáciu tejto aktivity bolo zistenie, že len málokto žiaci dokázali povedať, čím by chceli byť, ich predstavy neboli reálne a o povolaniach mali len málo informácií. Voľbu povolania robili na základe preferencií rodičov, alebo podľa toho, ktorú školu pokladali za jednoduchú a kde boli prijímacie kritériá nastavené nízko. Hoci existuje veľa rôznych zaujímavých programov voľby povolania, v praxi sa na školách kvôli nedostatku času a obmedzenému priestoru pre kariérové poradenstvo využívajú len veľmi málo. Okrem toho bolo zámerom autorky príspevku, aby žiaci zručnosti na informatike naberali prostredníctvom niečoho zmy-

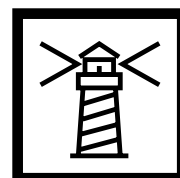
slupného, čo ich nielen naučí s prezentáciami pracovať, ale bude rozvíjať aj ich ďalšie kompetencie, ako aj neakademické schopnosti. Jedinečnosť aktivity spočíva v tom, že jej realizácia nie je podmienená napr. prítomnosťou školského psychológa na škole, a ani vyčlenením špeciálnych hodín, nakoľko prebieha v rámci vyučovania na hodinách informatiky s učivom, ktoré je zaradené v štátnom vzdelávacom programe pre dané ročníky (práca s emailom, vytváranie prezentácií). Je tým pádom ľahko prenositeľná a môže podnietiť ďalších učiteľov k tomu, aby o učebnej látke rozmýšľali v širších súvislostiach a hľadali možnosti, ako prepájať rôzne oblasti a rozvoj rôznych schopností žiakov.

STUDENTI
PROSTREDNÍCTVOM
E-MAILU KONTAKTOVALI
ČLOVEKA, KTORÝ NIMI
ZVOLENÉ POVOLANIE
NAOZAJ ROBÍ A MALI
MOŽNOSŤ SPÝTAŤ SA AJ
OSOBNEJŠIE OTÁZKY

**Střední škola stavební
Jihlava a Oblastní charita
Jihlava**

Obě instituce dlouhodobě spolupracují a společně připravily projekt, jehož aktivity mají za cíl socio-ekonomickou integraci Romů. Projekt pracuje s žáky na ZŠ a SŠ, podporuje je v rozvoji jejich silných stránek a v rámci podporovaných aktivit jim dává možnost zažít úspěch. Žáci ZŠ jsou motivováni a podporováni v pokračování vzdělávání na střední škole a zároveň se pracuje i s jejich rodinami. V projektu jsou zapojené 2 střední školy nabízející učební obory, které romské rodiny tradičně preferují, ale i obory, kde se projekt snaží bourat předsudky ze strany rodin i pedagogů. V rámci projektu pracuje tým odborných pracovníků a také tým terénních pracovníků z řad Romů, kteří aktivně vyhledávají žáky a nabízí jim pomoc. Terénní pracovníci jsou mladí Romové, kteří dokončili středoškolské vzdělání a pracují ve zmíněných peer programech. Sami dostávají další podporu, aby se rozvíjeli v osobní a odborné rovině a stali se v budoucnu neformálními autoritami komunity. (jihlava.charita.cz/spolecne-a-uspesne-v-jihlave/tp-sovy/)

PROJEKT SE SNAŽÍ BOURAT
PŘEDSUDKY ZE STRANY
RODIN I PEDAGOGŮ
A V RÁMCI AKTIVIT DĚTEM
DÁVÁ MOŽNOST ZAŽÍT
ÚSPĚCH

**Kariérové poradenství ve školách
a Národní cena kariérového poradenství:
i Vaše škola se může přihlásit!**

Centrum Euroguidance při Domu zahraniční spolupráce
pod záštitou MŠMT a Národního poradenského fóra
ve spolupráci s dalšími evropskými zeměmi

Kolektiv autorů

Grafický design: Hedvika Člupná

Vydává: Dům zahraniční spolupráce, 2019

Dům zahraniční spolupráce (DZS)

Na Poříčí 1035/4
110 00 Praha 1

☎ +420 221 850 100

@ info@dzs.cz

www.dzs.cz

www.naerasmusplus.cz

Facebook

www.facebook.com/dumzahranicnispoluprace
www.facebook.com/erasmusplusCR

Instagram

www.instagram.com/dzs_cz/

Twitter

twitter.com/dzs_cz

LinkedIn

www.linkedin.com/company/dzs_cz/

YouTube

bit.ly/DZStube

